

Tendències de Recerca en el Desenvolupament Curricular i Processos d'Innovació**2015/2016**

Codi: 43213

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313815 Recerca en Educació	OT	1	1

Professor de contacte

Nom: Antonio Navío Gámez

Correu electrònic: Antoni.Navio@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

José Tejada Fernández

Carme Ruíz Bueno

Prerequisits

Aquest mòdul és obligatori d'especialitat

Objectius

Aquest mòdul és obligatori de l'especialitat de Pedagogia aplicada i és optatiu de la resta d'especialitats

Aquest mòdul pretén introduir a l'alumne a la investigació a l'àmbit del *desenvolupament curricular i dels processos d'innovació*.

El seus objectius són:

- Disposar d'un marc conceptual entorn desenvolupament curricular i la innovació en educació.
- Conèixer les diferents perspectives teòriques, models, processos, estratègies i tècniques vinculades als constructes desenvolupament curricular i innovació.
- Analitzar línies d'investigació associades al desenvolupament i innovació curricular

Competències

- Analitzar dades d'acord amb la seva natura i elaborar resultats d'acords amb els propòsits de la recerca.
- Aplicar els coneixements adquirits i la capacitat per resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'àrea d'estudi pròpia
- Comunicar els resultats de la recerca, el coneixement adquirit i les implicacions per a la pràctica, i adequar-ne el registre al públic i als protocols formals.
- Comunicar les pròpies conclusions, i els coneixements i les raons últimes que les sustenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats
- Desenvolupar valors professionals que incloguin ètica pròpia de la recerca en educació, en particular el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
- Incorporar les TIC en el procés d'investigació, la cerca i la gestió de la informació, l'anàlisi de dades i la difusió i la comunicació de resultats.

- Integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació incompleta o limitada que inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels coneixements i judicis propis
- Planificar recerques d'acord amb problemes relacionats amb la pràctica, tenint en compte els avenços teòrics en el camp de coneixement.
- Proposar projectes d'innovació curricular a partir dels resultats de recerca
- Recollir dades per a la recerca en coherència amb l'opció metodològica triada.
- Reconèixer i relacionar els aspectes teòrics, empírics i socials del domini específic de recerca.
- Tenir coneixements que aportin una base o una oportunitat per ser originals a l'hora de desenvolupar i/o aplicar idees, sovint en un context de recerca
- Tenir les habilitats d'aprenentatge que permetin continuar estudiant d'una manera que ha de ser principalment autodirigida o autònoma
- Treballar en equip i amb equips del mateix àmbit o interdisciplinaris

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els marcs teòrics de referència per establir aquells que orienten la investigació en l'àmbit del desenvolupament curricular i els processos d'innovació
2. Analitzar models i estratègies d'investigació en la innovació en educació
3. Aplicar els coneixements adquirits i la capacitat per resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'àrea d'estudi pròpia
4. Avaluar projectes d'innovació curricular des de les aportacions de les línies d'investigació existents
5. Buscar i analitzar referents teòrics i línies d'investigació en la innovació curricular
6. Comunicar les pròpies conclusions, i els coneixements i les raons últimes que les sustenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats
7. Desenvolupar projectes d'innovació curricular en les línies d'investigació existents
8. Desenvolupar valors professionals que incloguin ètica pròpia de la recerca en educació, en particular el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
9. Determinar la informació i/o els subjectes implicats en un estudi en l'àmbit del desenvolupament curricular i els processos d'innovació
10. Dissenyar projectes d'innovació curricular com a solució als problemes educatius i als resultats d'investigació obtinguts
11. Elaborar conclusions tenint com a referència els objectius i les qüestions de la recerca i els referents teòrics.
12. Identificar dubtes, reptes, problemes i necessitats del moment en l'educació revisant el paper que hi està tenint o hi pot tenir la recerca i la innovació.
13. Identificar els processos d'innovació com els processos de formació i desenvolupament professional i organitzacional
14. Identificar els referents teòrics i avaluar-ne l'adequació per interpretar problemàtiques pròpies de l'àmbit del desenvolupament curricular i els processos d'innovació
15. Identificar les bases i fonaments del disseny i desenvolupament curricular per competències
16. Identificar les problemàtiques educatives relacionades amb el desenvolupament curricular i els processos d'innovació i avaluar quines aproximacions metodològiques permeten donar-los resposta
17. Identificar problemes a la pràctica relacionats amb el desenvolupament curricular i els processos d'innovació dins i fora del sistema educatiu
18. Incorporar les TIC en el procés d'investigació, la cerca i la gestió de la informació, l'anàlisi de dades i la difusió i la comunicació de resultats.
19. Integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació incompleta o limitada que inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels coneixements i judicis propis
20. Negociar amb les persones i/o institucions la recollida d'informació (permisos, protocols, cronograma).
21. Redactar documents científics de síntesi per ser presentats a diferents públics.
22. Relacionar resultats d'acord amb la seva procedència (fonts i instruments)
23. Tenir coneixements que aportin una base o una oportunitat per ser originals a l'hora de desenvolupar i/o aplicar idees, sovint en un context de recerca
24. Tenir les habilitats d'aprenentatge que permetin continuar estudiant d'una manera que ha de ser principalment autodirigida o autònoma
25. Treballar en equip i amb equips del mateix àmbit o interdisciplinaris

26. Valorar la rellevància i pertinència teòrica i social d'una problemàtica d'investigació relacionada amb el desenvolupament curricular i els processos d'innovació.

Continguts

- Bases i fonaments del disseny i desenvolupament curricular Teories, models i estratègies.
- Perspectives teòriques de la innovació curricular dins i fora del Sistema Educatiu.
- Els processos d'innovació com a processos de desenvolupament curricular
- Models i estratègies d'innovació i desenvolupament curricular
- Línies d'investigació en la innovació curricular (associades als continguts, als recursos, a les estratègies, al sistema d'avaluació, als actors, als diferents nivells educatius,...).

Metodologia

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

- Classes magistrals/expositives per part del professor
- Lectura d'articles i fons documentals
- Anàlisi i discussió col·lectiva d'articles i fons documentals
- Pràctiques d'aula: resolució de problemes / casos / exercicis.
- Presentació / exposició oral de treballs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Debats sobre lectures/exposicions	6	0,24	2, 6, 8, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 23, 24, 25, 26
Explicacions magistrals	20	0,8	1, 2, 3, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 22, 23
Exposició al plenari	4	0,16	3, 6, 8, 11, 19, 21, 23, 25
Tallers/exercicis aula	6	0,24	1, 2, 3, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22, 25
Tipus: Supervisades			
Elaboració en grup i lliurament en plataforma virtual les diferents activitats (lectures, recensions, treballs en equip, treball/memòria final)	24	0,96	2, 3, 4, 6, 7, 9, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 25, 26
Tutories individual/collectives	12	0,48	3, 8, 9, 12, 13, 15, 16, 19, 20, 24, 25, 26
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, lectures complementàries, anàlisi de casos avaluatius, recerca d'informació, elaboració portafolis	78	3,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 26

Avaluació

E

L'avaluació del mòdul es realitzarà mitjançant les activitats que s'assenyalen.

La nota final serà el promig ponderat de les activitats previstes. Per poder aplicar aquest criteri serà necessari obtenir com a mínim un 4 a totes les activitats, les realitzades durant el desenvolupament del mòdul i a la memòria/treball final del mòdul.

L'assistència a classe és obligatòria. Per poder obtenir una avaluació final positiva l'estudiant haurà d'haver assistit a un mínim d'un 80% de les classes.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats durant el desenvolupament del mòdul	35%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26
Assistència i participació en les sessions	20%	0	0	3, 19, 23
Memòria / treball individual de mòdul	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26

Bibliografia

- BAROCIO, R. (2004). *Formación docente para la innovación educativa*, Trillas, México
- CARBONELL, J. et. Alt. (1998). *Aprendiendo de las innovaciones en los centros*, Barcelona: Octaedro.
- CASANOVA, M. A. (2006).** *Diseño curricular e innovación educativa*. Madrid: La Muralla.
- CEBRIAN, M. (2003) (Coord.). *Enseñanza virtual para la innovación universitaria*, Madrid: Narcea.
- ESCUADERO, J.M. (Ed.) et al. (1999). *Diseño, desarrollo e innovación del currículum*, Madrid: Síntesis.
- ESTEBARANZ, A. (2000) (coord.). *Contribuyendo al cambio: perspectivas y propuestas de innovación educativa*, Sevilla: Universidad de Sevilla.
- FERNANDEZ SANCHEZ, E. (2005). *Estrategia de innovación*. Madrid: Thomson.
- FERRERES, V. Y GONZALEZ SOTO, A. (2006) (Ed.). *Evaluación para la mejora de los centros docentes*, Madrid: Praxis.
- FULLAN, M. (2002). *Los nuevos significados del cambio en educación*, Barcelona: Octaedro.
- GATHER, M. (2004). *Innovar en el seno de la institución escolar*, Barcelona: Grao.
- GOODSON, I. (2000). *El cambio en el currículum*, Barcelona: Octaedro.
- GUARRO, A. (2005). *Los procesos de cambio educativo en una sociedad compleja: diseño, desarrollo e innovación del currículum*. Madrid: Pirámide.
- HANNAN, A. Y SILVER, H. (2005). *La innovación en la Enseñanza superior*. Madrid. Narcea.
- HARGREAVES, A. (2002). *Una educación para el cambio*, Barcelona: Octaedro.

- IRANZO, P. (2012). *El asesoramiento pedagógico al profesorado*. Madrid: Síntesis
- MARTÍNEZ, M. y AÑÑOS, E. (Coord.) (2009). *Experiencias docentes innovadoras en la UAB en Ciencias Sociales y en Ciencias Humanas*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB:
- MEDINA, A. (2010). *Diseño, desarrollo e innovación del currículum en las instituciones educativas*. Madrid: Universitas
- MORCILLO, P. (2007). *Cultura e innovación empresarial*, Thomson, Madrid
- RIVAS FLORES, J.I. (2000). *Profesorado y reforma ¿un cambio en las prácticas docentes?*, Málaga: Aljibe.
- RIVAS, M. (2000). *Innovación educativa. Teoría, procesos y estrategias*, Madrid: Síntesis.
- ROIG, J. et. Al. (2008). *Investigación e innovación en el conocimiento educativo actual*. Madrid. Editorial Marfil.
- TEJADA, J. (1998). *Los agentes de innovación en los centros educativos*, Málaga: Aljibe.
- TEJADA, J. (2005). *Didáctica-Currículum: Diseño, desarrollo y evaluación curricular*, Barcelona: Davinci Continental
- TEJADA, J. (2007). La innovación formativa. En: TEJADA, J. y GIMENEZ, V. (Coord). *Formación de Formadores. Escenario institucional*. Madrid: THOMSON; 631-712.
- TEJADA, J. (2008). Innovación didáctica y formación del profesorado, en HERRAN, A. y PAREDES, J. (Coords.) *Didáctica General. La práctica de la enseñanza en Educación Infantil, Primaria y Secundaria*, Madrid: McGraw Hill, 311-332.
- TEJADA; J. (2012). Inovação docente na universidade. Alternativas na formação docente. En M. Suanno y N. Rajadell (Coors.). *Didática e Formação de Professores. Perspectivas e inovações*. (pag. 59-78). Goiana: PUC Goias
- TEJADA, J. y TORRE, s. de la (2008). Consideraciones para un modelo de formación integrador, en TORRE, s. de la; OLIVER, C. y SEVILLANO, M.L. (Coords.) *Estrategias didácticas en el aula. Buscando la calidad y la innovación*, Madrid: UNED-Aula Abierta, 73-88
- TORRE, S. BARRIOS, O. (Coords.). (2002) *Estrategias didácticas innovadoras. Recursos para la formación y el cambio*. Barcelona: Octaedro.
- VARIOS (2007). *Historia de un cambio: un currículum integrado con el aprendizaje basado en problemas*, Escuela Universitaria de Enfermería de la Vall de Hebron, Barcelona